

Kávésok Lapja

XIV. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

9. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII. József-krt. 38. I/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Sz. u. 31. Tel: 1-314-00

Emlékeztető

MIRÓL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Május 5-ig megfizetendő a II. negyedévi üzletbér első részlete.

Május 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Május 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak megfizetni május havi forgami és fényüzési adóátalányukat.

Május 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Május 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Május 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

Megjelent az 1938. évi Kávésipari Évkönyv ára 3 pengő.

Az iparosok és kereskedők öregségi biztosítása*

Irta dr. vitéz GYULAY TIBOR

a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára

A megöregedett, keresésképtelenné vált, vagyontalan iparosok és kereskedők kilátástalanul szomorú sorsa, indokoltan nyugtalanító problémája a kereskedői és iparos világnak. A kereskedelem és ipar kérdéseit számontartó fórumokon, így a Budapesti

*) Amikor a szociális problémák állandóan napirenden vannak és e címen új terhekkel kell számolnunk, nem érdektelen, ha a terhek előteremtőinek és viselőinek sorsával foglalkozó cikkkel, mely gazdasági életünk előkelő tényezőjétől leköszöljük.

Kereskedelmi és Iparkamarában is, régóta napirenden van a kérdés, hogyan lehetne az önálló iparosok és kereskedők biztosítását előnyösen megvalósítani. A probléma seummiesetre sem könnyű, mert a megöregedett iparüzőkről megfelelő törvény életrehívása útján csak akkor lehet gondoskodni, ha tiszta képünk van a biztosításból származó teher nagyságáról és annak fedezeti megoldásáról. Tudnunk kell azt, hogy az állam a teherből mennyit vállal magára és a fennmaradó részt a biztosítottak viselni tudják-e?

Kérdés ugyanis, hogy a munkaadók — és pedig úgy az ipari, mint a kereskedői munkaadók — akik alkalmazottaik társadalmi biztosításának nagy részét, még pedig az összes balesetbiztosítási költségeket, a betegségi és öregségi járulékoknak pedig a felét viselik képesek lesznek-e még czeken felül és milyen arányban — a saját öregségi biztosítási terhük vállalására? Kétségtelen, hogy az önálló iparüzők öregségi biztosítása, különösen, ha a biztosítás szolgáltatásait megfelelően jelentékenynek tervezik, komoly megterhelést jelent a munkaadók számára.

Az önálló iparosok és kereskedők öregségi biztosításának kérdésében mértékadó külföldi példák nem állanak rendelkezésre, mert a nyugati államokban ez a kérdés majdnem mindenütt a minden állampolgárra egyformán kiterjedő szegényügyi gondoskodással van megoldva.

Magyarországon legelőször az 1894-es miskolci országos iparoskongresszus követelte löbb mint 40 évvel ezelőtt egy iparos-nyugdíjintézet létesítését. Azóta ez a kérdés sokszor fölmerült és a kamarai közgyűléseken is ismételtén szóbakerült. Amak idején, amikor a munkavállalók öregségi biztosítása életbelépett, a népjóléti minisztérium sürgősen megvalósítandó programjába illesztette az önálló iparosok és kereskedők öregségi biztosításának megteremtését. A kérdés tárgyalásához föltétlenül szükséges előkészítő statisztikai anyag összegyűjtésére annak idején az IPOSz kapott megbízatást. Ez az adatgyűjtés azonban nem járt reális eredménnyel. Közben a munkavállalók társadalmi biztosítása révén a mun-

55 év óta a főváros vezető tejüzeme a

Telefon: *1-462-65

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Elsőrendű minőségű tej- és tejtermékek

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *1-462-65

300 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely.

Kávéházak, szállodák, tejivók, kávémérések szállítója.

kaadókra háramló terhek, továbbá a viszonyok állandó romlása észszerűbbé tette a kérdés megoldásának átmeneti felfüggesztését addig, amíg annak napirendre tűzését a viszonyok megjavulása is megengedhetővé teszi. Az önállóak öregségi biztosítása időszerűvé ismét csak 1934-ben vált, amikor a szekszárdi ipartestület indított ez irányban akciót. Ennek nyomán az IPOK foglalkozott az öregségi biztosítására vonatkozó statisztikai, valamint biztosítás-matematikai anyag összeállításával, azonban elgondolása még mindig nem jutott abba a stádiumba, hogy nyilvánossá válhasson.

Az iparosok és kereskedők öregségi biztosításának megvalósítása érdekében mindezig konkrét eredményt elérni nem lehetett. Egyedül azoknak az önállósult iparosoknak öregségi biztosítása érdekében sikerült eredményt elérni, akik korábban, mint munkavállalók, az OTI keretében biztosítva voltak. Így elértük, hogy az önállósult iparosok önkéntes továbbfizetéssel is fenntarhatták meglévő és alkalmazotti korukban szerzett öregségi biztosítási jogukat, továbbá bizonyos föltételek mellett épségben tarthatták várományukat arra az esetre, ha ismét munkavállalók lesznek, végül minden föltétel nélkül ép marad azoknak az önállósult munkavállalóknak a várománya, akik a biztosítási viszonyba történt első belépésük és a járadékra vonatkozó igényük bejelentése közé eső időtartam alatt naptári évekre számított átlagban legalább tíz hétig törvény alapján biztosítva voltak.

Az eddigi tárgyalások és tapasztalatok alapján azonban az kétségtelen, hogy a biztosítás kérdése az összes iparosokra és kereskedőkre megnyugtatóan csak kényszerbiztosítás révén az önállóak egész csoportjára kiterjedően oldható meg, mert az önkéntes biztosításon alapuló megoldások — néhány példát, így pl. a szolnokit kivéve — nem voltak eredményesek. Számolni kell továbbá azzal, hogy a biztosítás megvalósítása az iparosokra és kereskedőkre újabb nagy terhet jelenteni. Mindebből az következik, hogy az önálló öregségi biztosításnak bevezetése fölül a szükséges adatok ismerete alapján csak az egész

ország iparossága és kereskedelme hivatott dönteni. Ahhoz, hogy az iparúzők e kérdésben dönthessenek, előzően tisztában kell lenniük azzal, hogy a különféle szolgáltatások figyelembevételével milyen biztosítási teherrel kell számolni? Számszerű képet kell tehát kapnunk a biztosítás költségéről és a szolgáltatásokról. Ha a biztosítás összes költségei már ismertek, további fontos adat, hogy az állam részéről, amelynek szociális feladata a kérdést megoldáshoz segíteni, milyen hozzájárulás állhat annak megoldása céljából rendelkezésre? És ha így az állami hozzájárulás után fennmaradó összegről képet alkothatunk magunknak, lehet csak az egész ország iparosságának és kereskedőinek válaszolnia arra, vajjon a reá háruló teher ismeretében kívánja-e az öregségi biztosításnak saját költségére való bevezetését, vagy sem?

Előljárási ülés

1938. április 26.

Pár évvel ezelőtt tavasz idején elhallgattak a nagy problémák és az előljárási ülésének napirendjén rendszerint csak a folyó ügyek szerepeltek. Megváltoztak az idők és az utóbbi években nagyfontosságú kérdések kerültek tavaszkor tárgyalásra.

Ezuttal a minimális munkabérek megállapításáról tárgyalt az előljárási ülés, abból az alkalomból, hogy — amint másutt közöljük — az erre hivatott bizottság tagjai kineveztek.

Az előljárási ülésen résztvettek:

Mészáros Győző elnök, *Dr. Kállay Albert* szlov. tanácsjegyző, iparhat. biztos, *Gál Arnold*, *Szabó Samu*, *Dr. Strausz Vilmos* alelnök, *Bauer György*, *vitész Bertha Gyula*, *Freiwirth Jenő*, *Katona István*, *Bodó Adolf*, *Klauber József*, *Steuer Lóránd*, előljárási tagok, *Tihaméry Kálmán*, *Weingruber László*, számvizsgálók, *Dr. Havas Nándor* főjegyző, *Donáth Andor* aljegyző, jegyzőkönyvvezető.

Elmaradásukat kimentették: *Lisszauer Gyula*, *Singer Kálmán*, *Weingruber Ignác*.

Mészáros Győző elnök d. u. 1 órakor megnyitotta az ülést, bejelentette a kimentéseket, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Bodó Adolf*, és *Steuer Lóránd* előljárási tagokat jelölte ki.

Az 1938. március 22-én tartott előljárási ülés jegyzőkönyve bemutatott és megjegyzés nélkül helybenhagyott.

Főjegyző bejelentette, hogy *kávéházi iparengedélyt* kaptak és a tagok közé felvették: *Krausz Zoltán* (Adria), *Fischer Mórné* (Molo), *Erzsébet királyné* u. 1. sz. a. káv. kft., *Rozsnyai Sándorné* (Arizona), *Bock Lajos* (Regent), Iparukat megszüntették: *Dominék Gyula* (Adria), *Rozsnyai Sándor* (Arizona) *Dr. Gerő V. és Tsai* (Regent), *Molnár Lajos* (Claridge).

A jelentés tudomásul vétetett.

Elnök sajnálattal közli, hogy *Ottó Dezső* előljárási tag felesége elhunyt. A temetőben az elnökség megjelent és a gyászoló családnak részvétét fejezte ki.

Ugyancsak a testület részvétét fejezi ki *Steuer Lóránd* előljárási tagnak, kinek anyósa hunyt el.

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

Kőbányai Polgári Sörgőzde gyártmánya

a közeli napok folyamán.

Steuer Lóránd a kartársi részvét kifejezéséért köszönetet mondott.

A napirend következő pontja a *minimális munkabérek megállapítására hivatott bizottság* kinevezése és munkásságának megkezdése volt, miről

Elnök számolt be. Közölte, hogy a bizottság tagjai sorába testületünk elnöke, póttaggá dr. Strausz Vilmos alelnökök nevezettek ki. A bizottság összetételét és működését ismertette, — mely f. hó 27-én ül első ízben össze és megalakul. Felismerve az idők feladatait iparunk is készséggel magáévá teszi a kormányzat intencióit, de ez csak addig a határig lehetséges, ameddig az ipar existenciája elbirja. Nem ismerjük a bizottság munkarendjét, nem tudjuk, hogy egységesen fogja-e tárgyalni a vendéglátó ipar összes béreit, vagy szakmánként külön-külön. A bérmegállapítás előfeltételének a munkaidő-kérdés rendezését tartja, melyre nézve állásfoglalásunkat már előterjesztettük, de a rendelet eddig még csak tervezet formájában van meg. Vannak egyéb függő kérdéseink így a fizetéses szabadság ügyében tett előterjesztésünkre mindaddig választ nem kaptunk, bár ezt a legutóbbi napok folyamán megsürgöttük. Kezddnek a pincér-szabadságok és még nincs döntés arra nézve, mit kell erre az időre kifizetni. A helyzet zavaros és előreláthatólag több ízben kell összeülnünk, a helyzet megtárgyalása végett.

Katona István a fizetéses szabadsággal járó díjazás ügyét kívánja tisztázni, arra való tekintettel, hogy a munkavállalók körében különböző értelmezés hangzott el.

Elnök felfogása szerint a törvény csak a munkaadó által fizetett járulékok megtérítésére kötelez, annál is inkább, mivel a százalékos rendszert életbeléptető rendelet egész határozottan kimondja, hogy a százalékot a számlától külön a vendégtől kell beszédeni.

Katona István álláspontja szerint eddig azt hitük, hogy a kávéházi személyzet jövedelme megfelel az általános kereseti viszonyoknak. Ennek dacára a munkabérek szempontjából hajlandó áldozatot is hozni.

Tihaméry Kálmán szerint már folyamatban vannak a szabadságolások és mindenütt legnagyobb bizonytalanság. Jó volna ismertetőt küldeni a tagoknak a mai helyzet alapján.

Bauer György reámutat arra, hogy a szabadságon levő pincér helyett kisegítőt kell felvenni.

Elnök: Olyan helyzettel állunk szemben, ami más iparban nincs. A százalékos rendelet szerint a

százalék a pincér jövedelme. A minisztérium a munkásság sorsán akar javítani. Ezért mi is hajlandók vagyunk áldozatot hozni.

Főjegyző jelenti, hogy a beszerzett információk szerint minthogy a fizetéses szabadság amúgy is terhet jelent a munkaadóra, de a törvény nem célozta azt, hogy a szabadságon lévő pincér nagyobb terhei jelentsen, mintha munkában áll. Ha kisegítőt kell felvenni ez háromszoros terhet jelent.

Bauer György, Weingruber László, felszólalásai után

Tihaméry Kálmán indítványozza, hogy mindenki tartsa nyilván a szabadságidőket.

Elnök: A bérek megállapításáról, a bizottság határoz, emélfogva az üzemenként való nyilvántartásra szükség nincs. Körlevelet küldtünk ki a statisztikai adatok közzlése végett, sajnos kartársaink nem ismerik fel eminens érdekeiket és mindössze 64-en küldték vissza válaszukat.

Katona István felszólalása után

Főjegyző közli, hogy ezeknek a kérdéseknek rendezése már azért is kívánatos, mert hosszabb időn át azokat nem lehet függőben tartani, mert a törvény értelmében semmiféle igény nem érvényesíthető egy éven túl.

Elnök indítványozza, hogy addig, amíg a kért minisztériumi magyarázat ki nem adatik, a felszólaló személyzet szabadság illetményei tárgyában a következő gyakorlatot kövessék.

FO-TI
TRADE-MARK

KOLLIN TESTVÉREK

A Kávés Ipartestület tagjainak szállítójaként ajánljuk fel szolgálatunkat az üzemekben használatos mindennemű asztalneműekben u. m. abroszok, szalvéták, kézikendők, törölközőanyagokban stb. textiliákban.

A „FO-TI” védjegyű saját gyártású Indantrén színnyomatu terasz és kertiabroszok nagybani lerakata. Ingyen költségvetéssel bármikor készséggel szolgálunk.

textilárak kikészítése és nagykereskedése
BUDAPEST, V., Szent István-tér 5. T.: 189-292

Finom teakeverések

Specialisan kávéházi igényeknek erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál — Royal — Angol rendszerű teakeverések

originál 2:50 és 5 kg-os ládákban, úgyszintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től

Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 1—392—77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat).

A szabadságon lévő felszolgáló személyzetet a munkaadó részéről megilleti a heti fizetés és az életmezés értéke. A százalékok felosztása tekintetében a szabadságonlévő alkalmazott munkában állónak tekintetik és a százalékban ennek megfelelően részesedik. Ha kiegészítő alkalmazott beállítása válik szükségessé ez is a mostani gyakorlat szerint részesedik a százalékos keresetben.

Katona István javasolja, hogy a szabadságolt pincér helyett ne állítsanak be másikat, így a pincérek keresete nem csökken.

Elnök a felszólalás tartalmához hozzájárul, kívánatosnak tartja, hogy a szabadságokat olyan időben adják, amikor nem kell helyettesről gondoskodni. Egyben ismételtén felhívja a testület tagjait, hogy a sürgősen kért adatokat küldjék be.

Főjegyző bemutatja a debreceni kereskedelmi és iparkamara átiratát, melyben a megküldött *munkaidő-tervezetre* tett megjegyzéseinket megköszöni.

A kereskedelmi tulajdon megvalósítása ügyében testületünk átirattal fordult a kereskedelmi és iparkamarához, melyben a reánk váró újabb terhekre való utalással legalább az iparüzés biztonságát kívánja megvédeni. A kamara válaszában közölte, hogy ebben az ügyben küldöttséget vezet a kereskedelmi miniszterhez, melybe testületeinket is meghívja.

Elnök jelenti, hogy az *Egyesült Izzó Rt.*-nak kibocsátott körlevelére, melyben iparunkat aposztrofálta, átirattal fordult a vállalat igazgatóságához, melyben az izzólámpa fogyasztás körüli panaszokat tette szóvá. A levélre hosszabb időn át nem kaptunk választ, mire a tényt lapunkban tettük szóvá, melyet a vállalat vezetőségének megküldöttünk. Erre megjelent a vállalat egyik főtisztviselője, aki kijelentette, hogy a levelet nem kapták meg és ezért nem válaszoltak arra. Igéretet tett, hogy a panaszokat sürgősen megvizsgálják.

Bauer György ugyancsak az izzólámpafogyasztás körüli panaszokat részletezi. Felemlíti, hogy az izzólámpák szabadalma lejárt és ezért csinálják az új-meg újfajta lámpákat, amelyek nem mindig válnak be.

Katona István az üvegkartell elleni panaszokat említi fel.

Elnök megállapítja, hogy a kartellekkel szemben nagyon nehéz a fogyasztók helyzete.

Főjegyző bemutatja a *Debrecen és vidéke* ipartestületnek az *OTI elleni panaszokat* tartalmazó átiratát, melyet a testület magáévá tesz.

A *cigányzenészek Országos Szövetségének* megkeresése, melyben kollektív szerződés megkötését javasolja, érdemleges tárgyalás végett az elnökségnek adatot ki.

Elnök közli, hogy f. é. május 30-án van a Szent Jobb-körmenet, melyen az összes ipartestületek megfelelő jelvényekkel részt fognak venni. Ebből testületünk sem maradhat ki. A szobrászművész által készített díszítések készen vannak, azokat át kell venni. Felkéri a testület r. kath. vallású tagjait, főképp a kiküldött bizottság tagjait, hogy ebben az ügyben teljes lelkesedéssel vegyenek részt.

Tihaméry Kálmán kéri, hogy a testület jövő hét keddjére hívja össze a tágabb bizottságot, hogy a dolgokat megbeszélhessék.

Elnök a felszólalás értelmében kíván intézkedni.

Főjegyző bemutatja a *Bertini Nemzetközi Kézművesipari* kirándulásban való részvételre szóló felhívásokat és azok ismertetése után kéri a kartársak jelentkezését.

A felhívás a kartársak figyelmébe ajánlott.

A *felirónőjelöltek felvétele* tárgyában

Elnök közli, hogy tekintettel a vonatkozó törvényes rendelkezésekre, ezt a kérdést megfelelően elő kell készíteni. Sajnos még mindig csak 16 munkaadó hajlandó ilyeneket kiképezni.

Katona István úgy véli, hogy elegendő 4 heti próbaidő után tanoncszerződést kötni. Ezért nem kell a kérdést elhalasztani.

Elnök ebben az ügyben a pillanatnyilag legfontosabb kérdések elintézése után fogunk intézkedni.

A *mészárosok és hentesek ipartestületének a közüzemek működése elleni küzdelmét* ismertető átiratát és az arra adott hozzájárulást tartalmazó választ *főjegyző* ismertette, — az előljárást az elhelyezéssel vette tudomásul.

A *kereskedelmi és iparkamarának jótékonyági* bélyegek forgalomba hozatalát javasoló felhívása és az arra adott válasz bemutatott és tudomásul vételt.

Az *ipartestületi munkaközvetítő március havi munkásságáról* szóló jelentés ismertettetett és irattárba tételet.

Az *Ipok* felhívása, melyben a *hévízi iparógyógytelepen* való kezelés feltételeit közli, ismertettétvén, tudomásul vétetett.

A napirend tárgyai ezzel letárgyaltak és elnök az előljárást ülést berekesztette.

Hivatalos rész

A legkisebb munkabérek megállapítására hivatott bizottság kinevezése

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937:21. tc. 7. §-a alapján elrendelte a fogadó-, (szálló-, pensio), vendéglő-, kifőző-, koresma-, kávéházi és kávémérő iparokban Budapest székesfőváros, Budafok, Kispeszt, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Ujpest megyei városok területére kiterjedő hatállyal a legkisebb munkabérek megállapítását.

A legkisebb munkabérek megállapítására hivatott bizottságot a következőképpen alakította meg:

Elnök: *dr. Ferdinandy Tihamér* ny. járásbíró-sági elnök.

Alelnök: *Vajna Ede* m. kir. kormányfőtanácsos, ny. székesfővárosi tanácsnok.

Érdektelen rendes tagok: *Felsmann József* ny. miniszteri tanácsos, *Ferenczy Emil* ny. iparoktatási főigazgató, miniszteri tanácsos, *dr. Kiss Jenő* ny. államvasúti igazgatóhelyettes.

Rendes tagok a munkaadók részéről: *Gundel Károly* vendéglős, *Szűcs Mihály* vendéglős, *Mészáros Győző* kávé, *Novotny Béla* koresmáros, *Wirth Zsigmond* kávémérő és kifőző.

Rendes tagok a munkavállalók részéről: *Havas Kálmán* pincér, *Braunstein Zoltán* pincér, *Vári Lajos* szakács, *Reif János* főpincér, *Szabó József* egyesületi titkár.

Érdektelen póttagok: *Gallyasy Imre* ny. á. l. o. főhadbíztos, *Péterffy Ottó* ny. miniszteri tanácsos, *Schweng Lóránt* műegyetemi adjunktus.

Fűzfotelek (terraszra) új P. 4.80

Márványasztalok, székek, billiárdasztalok, alpacca, üveg- és porcellánáru, használtan is legolcsóbban:

FRIED, Király ucca 44
KÖLCSÖNZÉS!

Póttagok a munkaadók részéről: *Malosik Ferenc* vendéglős, *Marencich Ottó* m. kir. kormányfőtanácsos, szállodaigazgató, *dr. Strausz Vilmos* kávé.

Póttagok a munkavállalók részéről: *Molnár Gyula* főportás, *Zaharescu Sándor* főpincér, *Wolner Imre* pincér.

A bizottság jegyzője: *dr. Bányász István* kamarai c. segédfogalmazó. (11.420—1938. I. a. szám.)

Az öregségi járadék kifizetésének alakulása az OTI-nál

Az 1928:XL. tc. alapján az OTI által folyósított járadékok összege a járadékfizetés megkezdése óta a következőképpen emelkedett: összjáradékkal.

Öregségi járadékos

1935-ben	1	304 P
1937-ben	1696	610.985 P

Rokkantsági járadékos

1931-ben	1	48 P
1937-ben	2061	978.221 P

Özvegyi járadékos

1933-ban	37	1.701 P
1937-ben	400	81.977 P

Árvajáradékos

1933-ban	64	1.057 P
1937-ben	669	41.593 P

összjáradékkal.

A szolid üzletelnél

A jövedelmet előre kiszámítjuk. A valódi „Francék” kávépótléknál a számítás egyszerű: mindig jó minőség + olcsó ár + állandó forgalom = pénz, a kereskedő minden kézmozdulatáért!

PAITZ JÁNOS

Budapest, VII.,
Akácfa uca 55.
TELEFON: 140-629

Új és használt teljes KÁVÉHAZI
berendezések, BILLIÁRDASZTA-
LOK, dákók, golyók nagy raktára
ELADÁS-VÉTEL

Az összjáradékok évi összege gyermekpótlékokkal és végkielégítésekkel:

1931. évben	48.— P
1932. évben	991.— P
1933. évben	71.957 P
1934. évben	245.515.— P
1935. évben	488.637.— P
1936. évben	822.846.— P
1937. évben	1.804.130.— P
1931—1937. évben	összesen 3.431.124.— P

Amint látjuk, a kiadások állandóan emelkednek és elkövetkezik az idő, amikor a befizetett milliók gyorsabb arányban fognak csökkenni az eddiginél.

Mikor léptek életbe a szabadságotra vonatkozó rendeletek

A tanoncok fizetési szabadságára vonatkozó rendelet 1936. július 16-án lépett életbe.

A munkások fizetési szabadságára vonatkozó rendelet 1938. február 1-én lépett életbe.

A tisztviselők fizetési szabadsága 1938. február 1-én lépett életbe.

A tisztviselők 44 órás munkaideje 1938. március 1-én lépett életbe.

A munkások munkaideje és minimális munkabére iránt külön rendeletek fognak intézkedni.

A munkások és tisztviselők szabadságára vonatkozó rendelkezések hatálya nem terjed ki azokra a kisiparosokra, akik üzemi — a tanoncokat és a tizenhat éven aluli munkásokat nem számítva, — állandóan legfeljebb két alkalmazottal foglalkoztatnak.

Mikor tisztességtelen verseny a közigazgatási szabályok áthágása?

A bíróságok és a kamarai zsüri az utóbbi időben ismételt és behatóan foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a közigazgatási jogszabályok megszegése mikor minősíthető egyben tisztességtelen versenyeselekménynek is. A nagy értékeket, az emberi életet és egészséget veszélyeztető, könnyelmű üzleti eljárásokat, amelyek közigazgatási jogszabályokba ütköznek, a Kúria

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,

Vörösmarthy-utca 47b. — Telefon: 1-213-85.

Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosója.

gyakorlata már önmagukban erkölestelennek minősíti, míg a kisebb súlyú közigazgatási kihágások a zsüri határozata és a bíróságok gyakorlata értelmében tisztességtelennek akkor lesznek, ha általános szakmai érdeket sértenek, továbbá állandóan és rendszeresen követik el. Így a Kúria 1757—1937. számú ítélete szerint tisztességtelen verseny az a közigazgatási jogszabályokba ütköző büncselekmény, amikor a gyógyszerügyi jogok élvezetében és gyakorlatában nem lévő, vagyis erre nem jogosított és képesített személy gyógyszereket hoz forgalomba. A 3884—1937. számú kúriai ítélet hasonló felfogásból kiindulva, tisztességtelen versenynek tekinti a cíanozásról szóló rendelet megszegését, mert az emberi életet és egészséget veszélyeztető és illy módon a jóerkölcsökbe is beleütközik. Nagy jelentőségű a zsürinek 27.737—1937. V. számú döntése is, amely a közigazgatási jogszabálysértéseket állandó és rendszeres gyakorlás esetén tisztességtelen versennyé minősíti. A zsüri határozata szerint tisztességtelen verseny az, ha külön törvények által tilalmazott cselekményeknek állandó és rendszeres elkövetésével a versenytárs magának előnyös üzleti helyzetet teremt; ha üzlete folytatását rendszeres kihágásokra alapítja. A bíróságok a zsürinek ezt az állásfoglalását elfogadták és számos perben kimondták, hogy a zárórarendelet rendszeres és tervszerű megszegése tisztességtelen verseny.

Az önköltségi áron való árusítás az üzleti tisztességbe ütközik

Az egyik vidéki városban új szikvízüzem alakult, amely mindjárt azzal kezdte a működését, hogy a többi szikvízüzemnél húsz százalékkal olcsóbban adott el. A versenytársak kénytelenségből szintén le-

Mendelovits Jégsekrenyüzem Alapítva: 1899

A legnagyobb szállodák, kávéházak és vendéglők szállítója. Legutóbb a Carlton, Ostende, Balaton, Magyar Világ és a Duna ry kávéházak részére szállítva.

VIII., Tisza Kálmán-tér 26.

Telefonszám: 332-174.

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likör különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

szállították az árat, amire az új üzem még olcsóbban kezdett árusítani. A többiek ugyanezt tették, végül aztán az új üzem úgy akart győzni, hogy a félliteres szikvizet két fillérért hozta forgalomba. Erre azután az egyik szikvízüzem tisztességtelen verseny miatt pert indított ellene, arra hivatkozva, hogy a két filléres ár még az előállítási költséget sem fedezi s így nyilvánvaló, hogy az árromboló alperes csupán a versenytársainak megkárosítására és tönkretételére törekszik, ami az üzleti tisztességgel nem fér össze.

A perben a napokban hozott végső fokon döntést a Kúria *Ternovszky*-tanácsa, amely P. IV. 5289/1937. számú ítéletével az alperest a panaszolt árrombolás abbanhagyására kötelezte a következő megokolással:

Az ipari és kereskedelmi verseny szabadsága mellett valamely árunak másoknál olcsóbb áron való árusítása, valamely ipari munkának másoknál olcsóbb áron való elkészítése önmagábanvéve megengedett versenyeselekmény, amely csak akkor ütközik a versenytörvény rendelkezéseibe, ha a kísérő körülmények a jó erkölcsöt vagy az üzleti tisztességet sértik.

A bírói gyakorlat szerint — a saját jogos magánérdek által indokolt kivételektől eltekintve — az üzleti tisztességbe ütközik valamely árunak önköltségi árat meg nem haladó, a haszonra törekvő észszerű gazdálkodás elveivel ellentétes és a versenytársak megkárosítására vagy tönkretételére alkalmas áron való árusítása. Nyilvánvaló ugyanis, hogy ilyen eljárással a vállalat birtokosa nem csupán az áru forgalombahozatalára, nem kizárólag a saját gazdasági tevékenysége észszerű céljaira, hanem elsősorban a versenytárs megsemmisítésére törekszik, ami sem a jó erkölcs, sem az üzleti tisztesség követelményeivel össze nem egyeztethető.

Győződjék meg kártyáink kiváló minőségéről.

CHROMO MAGYAR ÁLTALÁNOS
PÁPIRIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÁRTYAGYÁRA,
B U D A P E S T.

Gyártelep és iroda:
X., Füzér-utca 37-39
Telefon 148-420

Városi lerakat:
VI., Liszt Ferenc tér 5.
Telefon 119-041.

H I R E K

Zenélési záróra a Nemzetközi Vásár idejére. A m. kir. belügyminiszter úr 114534—1938. sz. rendeletével megengedte, hogy a Nemzetközi Vásár tartama alatt, vagyis folyó évi április hó 29-től május 9-ig bezárólag a zenélési záróra éjjel 2 óra után hajnali 4 óráig meghosszabbítható legyen, amennyiben azt az érdekeltek külön kérvényezik és a szabályszerű díjakat megfizetik.

A minimális munkabérek megállapítására hivatott bizottság folyó évi április hó 26-án tartotta a Kereskedelmi és Iparkamara Baross termében első ülését *dr. Ferdinandy Géza* kir. járásbíró elnöke mellett. Az első ülésen a bizottság összes és póttagjai megjelentek, az ülés megnyitása után a bizottság működésének alapelveit ismertette. A megjelent érdekeltek képviselőinek nyilatkozatai után elnök a további érdemleges tárgyalást folyó évi május 7-én d. u. 4 órára tűzte ki és felhívta a megjelent érdekeltek képviselőit, hogy addig kíséreljék meg esetleg konkrét javaslatot terjeszteni a bizottság elé.

Aranytollat kapott egy régi szakíró. A Magyar Agrársajtó Szindikátus kedves ünnepséget rendezett a Magyar Sütők Lapja szerkesztőségében, abból az alkalomból, hogy 35 évvel ezelőtt jelent meg először a *Magyar Sütők Lapja*, amely a Magyar Sütők Országos Szövetségének megalapítása óta hivatalos lapja a sütőiparosok érdekképviseletének. *Rázsonyi Papp Gedeon*, az Agrársajtó Szindikátus elnöke arany tollat nyújtott át ez alkalomból a jubiláló lap alapítójának és főszerkesztőjének *Steiner Gyulának*.

Meinl-kávé!...

... a jó minőség,
megelégedettség
és a nagy forgalom
biztosítója.

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk, amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-nál

Budapest, VIII., József-körút 38

Telefon: 1-392-77. Saját pörkölő üzem

aki a sütőipari szakirodalom körül hervadhatatlan érdemeket szerzett magának. Az ünnepségen résztvettek az Agrársajtó Szindikátus tagjai, *de Sgardelli Caesar* ny. alezredes a VII. kerületi Frontharcos Szövetség elnöke, *Ruzicska Ede* a Sütők Ipartestületének elnöke, a Sütők Országos Szövetségének vezetősége, a környékbeli sütőszakosztályok vezetői és számos közéleti férfiú, akik felköszöntőikben *Steiner Gyula* maradandó érdemeit méltatták.

Megengedték a kátrányfesték használatát — de csak eperfagylalt készítésénél. A cukrászok régi kívánsága csak kis részben teljesedett: a napokban megérkezett a földművelésügyi minisztérium leirata a budapesti cukrászipartestülethez, mely szerint megengedik, hogy a fagylaltkészítésnél mérlegmentes kátrányfestéket használhassanak a fagylaltkészítők, de csak az eperfagylaltnál, míg a többi fagylaltfajtánál a kátrányfesték használata továbbra is tilos.

A mérlegmentes kátrányfesték a fagylaltnál arra szolgál, hogy a rendeletnek megfelelően elkészített fagylaltnak ne csak jó íze legyen, de szép színével gusztagos módon nézzen ki. Már pedig, hogy ezt a fagylaltkészítők elérhessék, a konzervgyümölcsvelővel készült többi fagylaltfajták színezésére is szüksége van. Hiszen a mérlegmentes kátrányfesték, melynek használata a cukrászsütemények színes cukorral való bevonásához és cukorkaáruk készítéséhez meg van engedve, a többi fagylaltfajtáknál (málna, barack stb.) épp oly ártalmatlan, mint az eperfagylaltnál, cukrászsüteményeknél és cukorkáknál.

Igy tehát indokolt az a kívánság, hogy ezt a festékanyagot a többi fagylaltfajtáknál is engedjék meg, mert nagyon furesza lenne, ha a cukrászt vagy fagylaltkészítőt megbüntetnék azért, mert mérlegmentes kátrányfestéket használ a szintelen őszibarack-fagylalt színezésére, míg ugyanennek a festéknek az eperfagylalt festésére meg van engedve.

A fagylaltrendeletnek azt a részét, mely előírja, hogy minden liter fagylaltnak 35 dkg cukrot kell tartalmazni, olyformán kellene megváltoztatni, hogy a cukortartalom 20—35 dkg-ig legyen megengedhető. Ez a kívánság nem is a cukrászoktól ered, hanem a

IMPERIAL FÜGEKÁVÉ

legjobb kávéízesítő. ■ Kérje mindenütt!

Gyártja: DIKK FIDÉL és TÁRSA, Budapest, IX.,

fogyasztóközönségtől, mert nem minden fogyasztó szereti a nagyon édes fagylaltot. A nyulánk alakját féltő hölgyközönség egyenesen tiltakozik a nagyon édes fagylalt felszolgálása ellen, mert fél a meghízástól.

Ipari és közigazgatási hírek

A kft. ügyvezetők biztosítási kötelezettsége. A társadalombiztosítási jogszabályok módosításáról legutóbb kiadott kormányrendelet kimondta, hogy a korlátolt felelősségű társaság üzletvezetője, ha a társaságnak tagja, nem esik biztosítási kötelezettség alá.

A felek szabad megegyezés esetén a felmondási idő az ipartörvény 92. paragrafusában meghatározott törvényes mértéket meghaladhatja és ezen felül vegkielégítés is kiköthető, következésképp a felek 6 hónapi felmondási időben és felperesnek végkielégítésben való részesedésében érvényesen megállapodtak. (K. II. 3160—1937.)

Felmondás iparossegédnél. Az ipartörvény (1884: XVII. tc.) nem rendelkezik akként, hogy a felmondás csak a hónap utolsó napjára szólhat. Ennek folytán, amennyiben a felek 3 hónapnál hosszabb felmondási időben meg nem állapodtak, az alperes a felperesnek 1936. szeptember 17-én 3 hónapra, 1936. december 20-ára felmondhatott. (K. II. 3160—1937.)

Tanoncok orvosi bizonyítványa céljából felvett jegyzőkönyv a 131.985—1937. P. M. sz. rendelet szerint illetékmentes (B. K. 229.)

Szolgálati szerződés jön létre, ha a munkavállaló a másik fél, a munkaadó üzletében, vállalatában szolgáltatások teljesítésére munkabér ellenében kötelezi magát. Ez a kötelezettség nem bizonyos mű, vagy eredmény előállítására, hanem meghatározott természetű szolgáltatások teljesítésére irányul és a munkavállalónak munkaerejét a munkaadó javára egészben, vagy részben leköti. (K. II. 2803—1936.)

Az ingyenreklám is piszkos verseny. Egy reklámvállalat a mozi-reklámok ingyenes elhelyezését ígérte körlevélben, ha megkapja az egyéb tárgyú megbízásokat. A Kúria 2965—1936. számú ítélete szerint ez piszkos verseny.

Iparigazolvány nélküli iparüzés is adóköteles. A keresetűző tevékenység folytatására közigazgatási iparjogi szempontból feljogosító iparigazolvány visszadása önmagában a kivetett kereseti adó törlesztésére jogot nem ad, mert az iparigazolvány nélkül folytatott tevékenység is adójogilag tárgya a kereseti adónak. (4299—1936.)

Az ipar álladékaiban beállott változás tudomásul vétele. Az ipar álladékaiban beállott változást, annak a hatóságnak kell tudomásul vennie, amely hatóság

az iparjogosítvány kiadására a mindenkor hatályban lévő jogszabályok szerint jogosult. Az olyan iparok állandékában beállott változásokra vonatkozó bejelentések tehát, amely iparokra az iparjogosítványt nem az elsőfokú iparhatóság adja ki, az elsőfokú iparhatóság által tudomásulvétel végett az iparendedély kiállításra jogosult hatósághoz felterjesztendő és pedig arra tekintet nélkül, hogy az iparjogosítványt az annak kiadásakor érvényes jogszabályok alapján melyik hatóság adja ki. (4541—1936. K. K. M.)

Mozgókantin létesítése. Az u. n. mozgókantin létesítésére jogalap hiányában engedély nem adható. Az u. n. „kantin” ugyanis csak a vendéglátóiparra, vagyis koresmaiparra jogosító iparendedély alapján létesíthető. Az iparendedélyért folyamodónak pedig, már az iparendedély kiadása iránt előterjesztett folyamodványában meg kell jelölnie a községet, az utcát, és a házszámot, ahol az iparát gyakorolni kívánja. Olyan általános érvényű engedély, amely az ipart üzni szándékozót a vendéglátóiparnak, vagy a koresmaiparnak az ország egész területén, vagy az ország területének egy részén való folytatására jogosítaná, nem adható. (36703—1937. K. K. M.)

Kávémérő utcán át való árusítása. A 73.590/1927. K. M. számú rendelet 3. §-a értelmében a vendéglőtől, (büffetből) koresmából, kávéházból, kávémérésből, cukrászdából, kilőzéből utcán át, vagyis az üzlethelyiségen kívüli fogyasztásra az illető üzletben fogyasztani szokott szeszes italokon, szeszt nem tartalmazó üdítő italokon, szódavízen, ásványvízen, kenyéren és péksüteményen kívül olyan italok és élelmicikkek (ételek) árusíthatók, amelyeket az illető üzletben állítottak elő. Ennek alapján konkrét kihágási ügy kapcsán közöltük az elsőfokú iparhatósággal, hogy a kávémérő kávémérésben utcán át, vagyis az üzlethelyiségen kívüli fogyasztásra egyes házinak nevezett süteményeket, mint turósbukta, diócsiga, eladhat, mert ezeket iparjogosítványa alapján szabad üzletében előállítania. (6538—1938.)

A másodfokú iparhatóság előtt ezzel kapcsolatban reámutattunk arra, hogy az 1922. évi XII. tc. 69. §-a, amelynek értelmében a hatóság iparjogosítványt bevonhat, kimondja, hogy olyan iparostól lehet utólag visszavonni iparjogosítványát, akiről megállapítást nyert, hogy az iparának üzése tekintetében érvényben álló törvényes kellékek valamelyikével nem rendelkezik. (Például utólag kiderül, hogy az iparüző, amikor iparjogosítványt nyert, nem volt 18 éves, vagy ha képesítéshez kötött iparágnál utólag kiderül, hogy a képesítés nem igazoltatott.) Kimondja továbbá a törvény azt is, hogy ahhoz, aki az iparának üzése tekintetében érvényben álló törvényes kö-

Hűtőberendezések Fagylaltgépek

minden célra — minden nagyságban
Magyar Felvonó és Gépgyár R.T.
WERTHEIM
F. és Tsa Utóda - Hűtőgéposztály
Budapest, VI., Lehel ucca 12. Telefon: 498-691.

vetelmények valamelyikével nem rendelkezik, hivatalos felszólítást (szabályszerű végzést) kell intézni és az iparhatóság csak akkor vonhatja vissza az iparjogosítványt, ha az illető a hivatalos felszólításnak nem tesz eleget. Minthogy hivatalos felszólítás alatt csak szabályszerű végzés érthető, s ilyennek kibocsátása a szóbanforgó ügyben nem történt meg, az elsőfokú iparhatósági intézkedés megsemmisítését javasoltuk. (5465—1937.)

Kereskedőt családtagja helyettesítheti. Községi rendőr jelentése alapján panaszt tettek egy falusi lakos ellen, hogy iparjogosítvány nélkül baromfikereskedéssel foglalkozik. Az ügyiratokból kitűnik, hogy az illetőnek anyja „baromfi és tojáskofalkodásra” jogosító iparigazolvánnyal rendelkezik. Ez a kereskedő hajlott korú, beteges, ezért helyette fia, akivel közös háztartásban él, mint kisegítő családtag szokott a piacra helyette eljárni. Minthogy üzleti szokás és gyakorlat, hogy az iparüzőt betegsége, távolléte, akadályoztatása stb. esetére a családtagok kisegítik, helyettesítik, az üzletben azzal, hogy valaki a piacon iparigazolvány nélkül anyja nevében baromfit vásárolt, kihágását nem követelt el. (14.637/1937.)

Vigalmak rendezésének iparjoga. Hangversenyek, műsoros ünnepélyek, zászlószentelések, stb. alkalmi események ünnepeinken lebonyolítására, rendezésére, mint szabad iparra, az iparjogosítvány, a törvényes feltételek egyébkénti fennforgása esetén akadálytalanul kiadható. Az ily iparjogosítvány ének- és zeneművészek közvetítésére nem jogosít. (17029/1937.)

Versenyháza üzlethelyiségének kibérlése. A versenytárs üzleti helyiségének a bérleti szerződés jogszzerű megszűnésétől kezdődő időre való megszerzése önmagában véve szabad és megengedett cselekmény, amely a Tvt. alapján tiltottá csak annak kísérő körülményei folytán válhatik.

Gyógyház alkalmazottaira a borralalórendszer megszűntető rendelet alkalmazandó-e?

A m. kir. pénzügyminisztérium kezelésében álló „Tisztviselők Háza” Hévízfürdőn gyógyház és így emberbaráti intézmény jellegével bír, melynek szállásadó és ételmező tevékenysége a 78.000/1923. K. M. számú rendelet 129. és 130. §-ai szerint sem fogadó-, sem vendéglátóipari üzletnek nem minősíthető.

Minthogy pedig a borralalórendszer megszűntető 2787/1936. K. M. számú rendelet csak a fogadókra (szállodákra, penziókra), vendéglőkre és kávéházakra alkalmazható, kétségtelen, hogy a fentemlített intézet, mely nem nyilvános jellegű, mert abban csak tisztviselők és azok családtagjai beutalás alapján helyezhetők el, a rendelet hatálya alá nem von-

CSEPPFOGÓK
DISZDUGÓK
DISZTÁLCÁK

CÉLSZERŰ ÉS OLCSÓ
MÁR 25 FILLÉRTŐL!

SCHNEIDER
MŰVIRÁGÜZEM
SIP-U. 16. T.: 133-643

TÉREMDEKORÁCIÓK, VÁ-
ZADISZEK, PRÁPARÁLT PÁLMÁK.

Springut Henrik lojás-
 utóda **Ofner Márton** nagykereskedő
 Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő
 állandó szállítója.
 Budapest, VI., Vasvári Pál ucca 10. — Tel.: 1-217-54.

ható és így az intézet felelős vezetőjének egy volt intézeti felszolgáló alkalmazottal szemben a munkabér megszabása terén követett eljárásából kihágás ténye meg nem állapítható. (4272.)

Vendéglőnek korai kinyitása. A m. kir. belügyminiszter 3678/1937. kih. sz. alatt hozott III. fokú ítéletével a vendéglős terheltet azon vád alól, hogy vendéglőjének reggeli 6 órakor kinyitásával és ott vendégek időzésének megtűrésével kihágást követett el, — felmentette a következő megokolással:

„A nyilvános étkezőhelyek záróját a 9600/1922. B. M. és a 9863/1920. M. E. sz. rendeletek szabályozzák, de nyitási idejére e rendeletek nem tartalmaznak intézkedést.

Ezen helyiségek nyitási idejét viszont helyhatósági szabályrendeletek szabályozzák. Szeged sz. kir. város 15/1909. kgy. szabályrendeletének 18. §-a szerint a város területén a vendéglők nyitási ideje március hónapban reggel 5 óra, s így a terhelt azzal, hogy 1936. évi március hó 1-én reggel 6 órakor vendéglőjét kinyitotta és ott vendégeket engedett időzni, nem követett el kihágást. Jogszabályt sértettek tehát az alsófokú rendőri büntetőbíróóságok azzal, hogy terheltet a vádbeli cselekményben bűnösnek mondták ki, valamint azzal is, hogy terhelt cselekményét a 94.537/1921. K. M. sz. rend. és az 1891:XIII. tc. 6. §-a alapján bírálták el.”

Felsőbbfokú kihágási gyakorlat közgazdasági vonatkozású ügyekben. Vendéglőipar jogosulatlan gyakorlása a kifőzőiparos által.

A kihágási Tanács 5810/1937. kih. sz. alatt hozott III. fokú ítéletével a kifőzőiparos terheltet vendéglőipar jogosulatlan gyakorlása miatt az 1922:XII. tc. 127. §-a alapján megbüntette a következő indokolással:

„A terhelt beismerése és a kihallgatott tanu vallomása szerint terhelt a kávémérő és kifőző üzletelyiségében a nap bármely szakában az üzletbe belépő vendégeknek meleg bablevest kolbásszal és palacsintát szolgáltatott ki. Megállapítást nyert továbbá az is, hogy a terhelt naponta kb. 10 adag bablevest és palacsintát szolgáltat ki, amely 10 adagból mindössze 2—4 adag olyan, amelyet nem egy-egy alkalommal betérő, hanem huzamosabb időn át előfizető, u. n. abonens vendégek vesznek igénybe.

Ebből a tényállásból következik, hogy a terhelt üzletében túlnyomó részben nem előzetes megállapodás alapján és meghatározott egységár ellenében és nem huzamosabb időn át, hanem esetenként, meghatározott fogásokból álló étkezést — ebédet vagy vacsorát — szolgáltat ki és ekként az általa iparszerűen folytatott tevékenység a 78000/1923. K. M. sz. rendelet 130. §-ának 4. és 5. bekezdésében foglaltak értelmében nem kifőzőiparnak, sem pedig kávémérőiparnak, hanem a felhívott rendeletszakasz első bekezdése értelmében vendéglőiparnak minősül. Jogszabályt sértett tehát a másodfokon eljáró rendőri

TIVOLI mustár, málna, citrom,
 narancs - szörp, ketchup
 Worcestershire halkonzervek
GOTTLIEB GYÁRTMÁNY
 TELEFON: 296-702.

büntetőbíróóság, amidőn etényállásból vont helytelen jogkövetkeztetéssel terheltet a vendéglősipar jogosulatlan vádja alól felmentette.”

Segédi gyakorlat utólagos igazolása. Az ipartestületek a 112.981/1932. K. M. sz. rendelet 4. bekezdése értelmében az Országos Társadalombiztosító Intézetnek, valamint a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének a biztosítási jogviszony tartamáról kiállítani szokott bizonyítványai alapján a segédi szakbavágó gyakorlatot a segédekről vezetett lajstromban és a munkakönyvben a 17.865/1937. sz. keresk. és közl. miniszteri határozat szerint utólag esakis akkor igazolhatják, ha az említett bizonyítványokból az Országos Társadalombiztosító Intézetnél, illetőleg a Magánalkalmazottak Biztosító Intézeténél történt bejelentés és kijelentés időpontja és ezeknek, valamint az ipartestület rendelkezésére álló egyéb adatoknak az alapján a szakmunkában eltöltött idő kétségtelenül megállapítható.

Segédi szakbavágó gyakorlat igazolása OTI-bizonyítvány alapján. Az iparügyi miniszter harmadfokú iparhatósági véghatározatával a segédi szakbavágó gyakorlatnak az OTI bizonyítványa alapján munkakönyvben történt utólagos hatósági igazolását megsemmisítette s az utólag igazolt segédi gyakorlat figyelembevételével kiadott iparigazolványt visszavonta.

A segédi szakbavágó gyakorlat utólagos igazolásához az Országos Társadalombiztosító Intézetnek a járulékok lerovását igazoló bizonyítványa egymagában nem elegendő. A szakbavágó gyakorlat utólag csak akkor igazolható, ha az OTI által kiállított bizonyítványból az is kiténik, hogy a munkavállalónak az intézethez történt be- és kijelentése a munkaviszonynak (a munkábaállásnak és kilépésnek) megfelelően szabályszerű időben történt. (41.055/937. Ip. M.)

Felsőbbfokú kihágási gyakorlat közgazdasági vonatkozású ügyekben. Tanonc iskolamulasztása miatt kit terhel a büntetőjogi felelősség.

A másodfokú rendőri büntetőbíróóság a tanonc atyját amiatt, mert gyermeke az építő szakirányú tanonciskola látogatását több ízben elmulasztotta, az 1922:XII. tc. 94. §-ába ütköző kihágás miatt ugyane

Kávéházak és éttermek

kárpitos és disztési

munkálatait legjutányosabban végzi

Reisz Jenő

kárpitos és disztő

Bpest, VII., Klauzál ucca 17. T.: 141-894.

Kávéházi tűzhelyek

nagy fűtőanyag megtakarítással. Főzőedények, üstök, kávéfőzőkannák állandó raktára. Ónozás

Jancsurák Gusztávaranykoszorus cég, Budapest, VI., Országbíró-uca 35
Telefon: 298-582

tc. 128. §-ának 4. pontja alapján megbüntette, az épületburkoló iparost, mint munkaadót azonban felmentette a következő megokolással:

A megtartott tárgyaláson elsőrendű terheltet János nevű fia képviselte, akinek vallomásából megállapítást nyert, hogy Mihály nevű öccse az építőipari szakirányú tanonciskola látogatását 5 alkalommal igazolatlanul elmulasztotta. Elsőrendű terhelt fiának azon védekezését, hogy apja Mihály nevű gyermekét minden alkalommal elküldte az iskolába, sőt, amikor tudomására jutott, hogy fia az iskola látogatását elmulasztotta, vele szemben testi fenytéket is alkalmazott, mentségül nem fogadhatom el, mert a szülőnk kötelessége lett volna gyermekét az iskola látogatására rászorítani. Miután pedig a tanonc nem munkaadójánál, hanem szüleinél lakott, így az elkövetett mulasztásért a felelősség a szülőt terheli, ezért elsőrendű terheltet — bűnösségét megállapítva — a fenti jogalapon a rendelkező részben megállapított mértékben büntettem. A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményként vettem figyelembe terhelt képviselőjének beismerő vallomását, valamint azt a körülményt, hogy terhelt iparkodott gyermekét az iskola látogatására szorítani.

Ajándékozás. A vevőközönségnek ingyenes juttatásokban való részesítése körében kifejlődött üzleti felfogás szerint a csekélyebb értékű, főként reklámjellegű ingyenes juttatások, mint úgynevezett: üzleti figyelmességek, az üzleti tisztességgel nem ellenkeznek, de csak akkor, ha azok alkalmoszerűek és rövid ideig tartók.

Az oly ingyenes juttatás azonban, amely állandóan, rendszeresen történik, a juttatás csekély értéke esetén is elveszti a megengedett üzleti figyelmesség jellegét és tiltott ajándékozássá válik, mert az ingyenes juttatást a tisztességes üzletvitel köréből nem az adott tárgy kisebb vagy nagyobb értéke, hanem elsősorban a juttatás rendszeressége zárja ki. (K. 698—1937.)

A kereskedő nem fosztható meg attól a jogától, hogy kedvezőbb elbánásban részesítse azt a vevőt, aki állandóan vagy gyakrabban nála vásárol. Az ily „kedvezőbb elbánás“ fogalma alá vonható százalékos árengedmények vagy árviszátérítések lényegileg nem egyebek ármérséklésnél, amelyek pedig ajándékozássá válnak, vagy ingyenes juttatásnak nem tekinthetők és elvileg nem kifogásolhatók. Állandó vásárlás esetén 6 százalékos vételárviszátérítés nem képez törvénybe ütköző ajándékozássá, hanem csupán ármérséklésnek tekintendő.

Június 4—12, jubiláris Szegedi Ipari Vásár. A szegedi ipartestület az idén, az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel június 4—12 között rendezi az immár európai hírű Ipari Vásárt. Az idei vásár egyben jubileumi ünnepsége is a szegedi kézműiparosságnak, mert tízedszer nyílnak meg a vásár

Fellner Béla f. ü. v.

Első belvárosi kávéházi, vendéglői személyzeteket közvetítő iroda

Budapest, IV, Molnár-u. 3. Telefon 181-401

kapui, hogy hirdessék a magyar kézműipar nagyszerű felkészültségét és az iparoság életerejét. A magyar kézműipar, háziipar, iparművészet és népművészeti látványos bemutatója és seregszemléje lesz az idei Szegedi Ipari Vásár, amelyre felvonulnak nemcsak a szegedi iparosok, hanem messzi vidékek kézműiparosai is, hogy ezzel a demonstrációval segítsék sikerhez a közérdekű, demzeti célkitűzést. A jubileumi vásárra már folynak a jelentkezések. A vásár szervezésével egyidejűleg nagyszabású ünnepségek ügyében folynak tárgyalások, úgy hogy ezen a réven is biztosítani fogják a vásár nagy idegenforgalmát. Féláru utazási kedvezmény, filléres vonatok és vizumkedvezmények segítik elő az idegenforgalom fellendülését a vásár napjai alatt, úgy hogy minden remény megvan arra, hogy az országos nagy idegenforgalomból a Szegedi Ipari Vásárra is jelentős rész fog jutni.

Minden, a vásárral kapcsolatos ügyben készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére a vásár vezetője, Szeged, Horváth Mihály uca 3. telefon: 14-15.

ZWACK LIKÖRGYÁR elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot, kész coctailt és tokaji borból főzött Brandyt (Konyak) hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok. Kérjen coctail-receptet! Kecskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében. Unicum versenyen kívül.

Borászati Lapok kiállítási számában egy igen figyelemre méltó cikkben ismerteti Fornádi Elemér a budafoki állami pincegazdasági igazgatója a legújabb típusú Optimus bor-, must- és gyümölcsnedv csirátlanító-szűrőgépet. Ez a legmodernebb csirátlanító szűrő rendkívül előnyei folytán a jelentősebb borfogyasztással rendelkező vendéglősöknek is nélkülözhetetlen gépe, mert tükrös szűrés mellett megoldja az édesboroknak s a mustnak pasztörözés nélküli lepalackozását is. Olcsó, tökéletes, kis helyet igénylő gép. Magyarországi egyedárusítója: Nagy Ignác, Budapest, VII., Károly király út 9. Telefon: 141—515.

Kárpitozott butorok tisztítását a helyszínen, a bevonatok lebontása nélkül, egy egészen újkeletű eljárással végzi Greguss István műfestő és tisztítóüzeme, mely immár számos iparunkbeli üzletnek végzett az új eljárással teljes megelégedésre butortisztítást. Az új eljárást ajánljuk kartársaink figyelmébe. Érdeklődés: Telefon: 123—849.

ABROSZT

színeset és fehéret hangerlit és törülközőt kikészítőnél vegyen

BLAUJENŐ

Kívánatra megbízottunkat küldjük

TEXTILÁRU KIKÉSZÍTŐK
Telefon: 180—643BUDAPEST, V.,
GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 11.

Alapítatott: 1885. **HENNENFELD** Alapítatott: 1885.**JÉGSZEKRÉNYGYÁR**

Jégszekrények, sörkimérőkészülékek, elektromos hűtőkészülékek, elektromos fagyaltkészítőgépek és konzervátorok

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. SZÁM :: TELEFONSZÁM: 115-646.**Ifj. Grünwald Mór**

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

Mielőtt tükörszükségletét

beszerezné, vagy üvegezési munkálatait kiadná

saját érdekében kérjen ajánlatot

TÜKÖR ÉS ÜVEGÁRUHÁZTÓLNépszínház-ucca 33. Telefon: 338-613
Használt belga-tükrök nagy választékban**Glasner Éde Rt.**

udvari szállító

sütő és tápszergyár

Budapest, V., István-krt. 6.

Telefon: 1-116-26.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPESTmagyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

VÉDJEV

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 1-310-63, 1-453-71.

Alapítatott 1824.

NAGY IGNÁCpincefelszerelési
cikkek raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

SIDOL

vegyitermékek gyára R.-T.

Budapest, XIV., Cserei-u. 14.

Telefon: 2-966-86, 2-968-94.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít

KRONEMER DAVID márványipari üzeme, Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 1-378-69.

Kapható:

Berkovitspapíráru gyár
kávéházi, éttermi
és cukrászati
kellékek**BUDAPEST,
VII., SIP UCCA 4.**

Telefon: 142-531

DEKA
TOLLFOGVÁJO KÖLÖNLEGESSÉG
DELTA**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**kávéházakban
nélkülözhetetlen

Ha szereli fehéreneműjét, mosasson a fehérenemű gondozóba!

GÖZMOSÓ

Speciális kelmefestő és vegyisztító vállalat. Kilós ruha tisztításánál az ingek kézzel lesznek vasalva. Főüzlet: Budapest, VIII. Baross-utca 122. Tel. hív.: 14-40-48

Kilós ruhát lágyított vízzel clormentesen kezeljük!

Felelős kiadó: Dr. Gaál Endre.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.